

پلان استراتژیک سازمان حمایت از خبرنگاران افغانستان

۲۰۲۳ - ۱۴۰۲

مقدمه

ما در قرن بیست و یکم زندگی می‌کنیم، عصر ارتباطات، اطلاعات سریع و دسترسی به اطلاعات. آزادی بیان، عملکرد مستقل رسانه‌ها و حق دسترسی هر شهروند به اطلاعات، به بخش اساسی و حیاتی تعاملات بین المللی حقوق بشر تبدیل شده است.

موفقیت بزرگ اجرا و تطبیق دموکراسی در افغانستان و دوران جمهوریت 20 ساله، تلاش برای دستیابی به استقلال مطبوعات و آزادی بیان بود که اکنون در داخل افغانستان به بن بست جدی رسیده است. بسیاری از اعضای خانواده‌های رسانه‌ای و مطبوعاتی به خارج از کشور مهاجرت کرده اند، ظرفیت‌های انسانی و فنی با خطر جدی مواجه است.

به خاطر همین ملحوظات؛

- آزادی بیان، حق دسترسی به اطلاعات، مطبوعات مستقل و تمام ظرفیت‌های انسانی در این زمینه باید حفظ شود.

- حمایت از حقوق رسانه‌ها.

- افغان‌ها باید تا حد امکان اطلاعات لازم را در داخل و خارج از کشور دریافت کنند.

- خبرنگاران و فعالان رسانه‌ای افغانستان در داخل و خارج از کشور باید یک بنیاد مشترک صنفی- مسلکی داشته باشند تا مشکلات و خواسته‌های خود را همه جانبه بیان کنند و راه حلی برای آنها بیابند.

- همکاری برای نجات خبرنگاران افغان که با تهدید، خطر و آسیب روانی روبرو هستند.

- برقراری ارتباط پایدار، منطقی و منظم جهت دستیابی به اهداف کلی سازمان با کلیه سازمان‌های معتبر بین المللی.

- ایجاد فرصت‌های جامع برای افزایش ظرفیت و توانایی حرفه‌ای خبرنگاران افغان.

- و ایجاد یک آدرس تماس صنفی برای خبرنگاران افغان در صورت نیاز به گروه‌های صنفی مشخص.

ما روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای مقیم اروپا «سازمان حمایت از خبرنگاران افغانستان» را تأسیس کردیم که از آن به عنوان «سازمان» یاد می‌شود.

مخاطبان:

این سازمان با رسانه‌ها (روزنامه‌نگاران و کارمندان بخش رسانه‌ها)، رسانه‌های افغان و خارجی، سازمان‌های بین‌المللی، نهادهای بین‌المللی در زمینه حقوق بشر، فرهنگ و مطبوعات و شخصیت‌های مستقل تأثیرگذار در این زمینه ارتباط برقرار خواهد کرد.

سه نوع ارتباط برای یک سازمان بسیار مهم است:

1- حتی الامکان با تمام خبرنگاران، فعالان رسانه‌ای، رسانه‌ها و نهادهای مطبوعاتی افغانستان که در داخل و خارج از افغانستان زندگی و کار می‌کنند.

2- ایجاد بانک اطلاعاتی از آنها و منجر به مشارکت و حضور فعال در یک شبکه فعال برای به اشتراک گذاری ایده‌ها، درخواست‌ها، طرح‌ها و مشکلات.

3- با سازمان‌های بین‌المللی، نهادهای مطبوعاتی، نهادهای حقوقی، قضایی و بشردوستانه که در عرصه مطبوعات فعالیت می‌کنند و می‌توانند در مواقع لزوم به دفاع از حقوق خبرنگاران افغانستان کمک کنند.

4- با متخصصان، معلمان، افراد مسلکی، حقوقدانان و شخصیت‌های حرفوی در زمینه ارتقای ظرفیت‌های مسلکی، روانشناسان و کسانی که می‌توانند در تحقق اهداف سازمان کمک کنند.

فعالیت‌ها

داخل سازمان:

- این سازمان در 20 اگست سال جاری (2022 / 08/20) اعلام موجودیت کرد.
- ظرف یک ماه آینده (جنوری 2023)، سازمان باید برای ثبت قانونی به محاکم آلمان مراجعه کند و مراحل رسمی دریافت مجوز قانونی را تکمیل کند.
- سازمان اقدامات لازم را جهت تکمیل چارچوب، ساختارهای اداری و فنی خود تا تاریخ مارچ 2023 انجام می‌دهد.
- سازمان در جهت جذب منابع مالی و حمایت‌های لازم برای امور خود اقدام می‌کند و ادارات ذیربط سازمان می‌بایست منابع لازم را پیدا کنند.

نیازهای مالی میان‌مدت

- فعال سازی وبسایت، صفحات شبکه‌های اجتماعی و راه‌های دیگر که می‌تواند پیام‌های سازمان را به طور موثر، سریع و گسترده به اطلاع عموم برساند.
- تشکیل هیئت مدیره، کمیته‌های مدیریت و حرفه‌ای توسط هیئت رهبری تکمیل می‌شود.

در روابط خارجی/ کمیته ارتباطات بین‌المللی

یک کمیته ویژه در سازمان برای تقویت همه امور روابط بین‌المللی که قبلاً به ضرورت آن اشاره شده است، کار می‌کند.

اولویت زمانی؛

- الف: خبرنگاران، رسانه‌ها و نهادهای قانونی افغانستان،
ب: سازمان‌های خارجی.
و ج: حمایت از شخصیت‌ها و نهادها.

از نظر ظرفیت‌سازی، تقویت تخصصی، پژوهشی و علمی:

این بخش دارای سه بخش اصلی است:

1- ایجاد آرشیف/ بایگانی:

تاریخ روزنامه نگاری افغانستان. تمامی کتب دانشگاهی، مجموعه‌ها/ کلکسیون‌ها، مشخصات روزنامه‌نگاران مشهور از شمس النهار تا امروز. اسناد حقوقی: اعلامیه‌های بین‌المللی، کنوانسیون‌ها، قوانین و لوایح در این زمینه، اولویت با اسنادی است که افغانستان امضا کرده و در آن عضویت دارد. از تصویب اعلامیه حقوق بشر تا امروز. کلیه اسناد حقوقی ملی در سطح افغانستان از عصر سراج الاخبار، قوانین، لوایح، ساختارها و غیره. اسناد مربوط به بیستمین سالگرد جمهوری در اولویت قرار دارند.

2- تولید محتوا، راهنمای تدوین متون!

اطلاعیه‌ها، پیام‌ها، تحلیل‌ها، مشاوره‌های حقوقی، اسناد راهنمایی و بر اساس سوابق، چشم‌انداز و مأموریت سازمان در برنامه‌های زمانی مشخصی برای آینده مشخص می‌شود.

3- پژوهش، آموزش و ظرفیت‌سازی

مبانی روزنامه‌نگاری، راهنمای روزنامه‌نگاری در زمان بحران، روزنامه‌نگاری در دیاسپورا یا مهاجرت (دستورالعمل‌های حقوقی و حرفه‌ای) کارگاه‌ها، سمینارها، سمپوزیوم‌ها، نشست‌های تحلیلی، دوره‌های کوتاه و متوسط و متون اطلاعاتی حمایتی (ترجمه، گردآوری، ویرایش و انتقال تجربیات) به صورت آنلاین و حضوری.

رهنمودها و آموزش برای حمایت ویژه از خبرنگاران زن و سایر خبرنگاران آسیب‌پذیر.

روزنامه‌نگاری به عنوان یک حرفه که به سرعت در حال تغییر است. (عصر ارتباطات).

همزمان با تکنولوژی، مبانی روزنامه‌نگاری نیز در حال تغییر است، چگونه می‌توان اطلاعات لازم را در بحران اطلاعات یافت؟

روزنامه‌نگاری آنلاین
کتاب، بهروز رسانی برنامه درسی
اخلاق و اصول روزنامه‌نگاری
گزارش‌های تحقیقاتی
دفاع و حمایت از خبرنگاران

یکی از وظایف اصلی این سازمان دفاع و حمایت از حقوق اساسی خبرنگاران افغانستان است. خبرنگاران افغان در زمان بحران، زندگی و کار می‌کنند. برای حمایت از آنها در موقعیت‌های مختلف، ممکن است فعالیت‌ها در زمینه‌های زیر برنامه ریزی شود:

برای خبرنگاران افغان چه می‌توان کرد؟

آسیب‌پذیرترین رسانه‌ها و خبرنگاران کسانی هستند که زیر سایه سیاه ظلم و ستم فعالیت می‌کنند. سازمان باید همزمان با هر نوع شرایط بد از آنها حمایت کند.

دریافت اطلاعات دقیق از وضعیت رسانه‌ها و خبرنگاران مقیم افغانستان و انتشار آن در مواقع ضروری. ارتباط دایمی با نهادهای حقوقی و حمایتی بین‌المللی و ایجاد بورد ویژه حقوقی-مشاوره‌ای به نام (صدای وجدان افغانستان) که شامل کارشناسان و مدافعان افغان و خارجی می‌باشد.
در صورت امکان پیشنهاد ایجاد صندوق امداد تحت نظارت ویژه برای حمایت اضطراری از خبرنگاران.

در صورت امکان، بنیادی برای انتخاب و توزیع جوایز معتبر سالانه برای خبرنگاران افغان ایجاد شود.

برای سرنوشت و مشکلات خبرنگاران ساکن در کشورهای منطقه تلاش می‌شود، برخی از خبرنگاران در پاکستان، ایران، آسیای میانه و کشورهای عربی در وضعیت آینده نامعلومی نشسته‌اند. صحبت در مورد آنها با نهادهای بین‌المللی و لابی‌های لازم برای نجات آنها.

همکاری با خبرنگاران افغان در جهان برای حل مشکلات ویژه آنان.

اولویت این خواهد بود که خبرنگاران حرفه‌ای تا حد امکان از حرفه خود حذف نشوند.

یکی از ترس‌ها این است که روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای مهاجر در کشورهای غربی طبق قوانین خاص مهاجرت مجبور به کار در زمینه‌های فیزیکی و غیرحرفه‌ای شوند. در این راستا این سازمان اقدامات مقتضی را انجام خواهد داد، در صورت ثبات در کشور و استقرار حاکمیت ملی، ظرفیت‌های رسانه‌ای را به کشور باز خواهد گشتاند.